

Høringsuttale «Handlingsplan for næringsutvikling 2023-2026»

Bergen Næringsråd ønsker velkommen en handlingsplan for næringsutvikling i Bergen kommune. Vi vil likevel peke på at dokumentet virker lite konkret sett i forhold til hva vi ville forvente av en handlingsplan.

Oppsummering av innspill:

- Det er et riktig valg å knytte sammen byen og fylkets næringsplaner slik det er gjort i kap 1.
- Vi støtter vektleggingen av klyngesamarbeidet i regionen
- Vi støtter vektlegging av grønn omstilling og innovative anskaffelse
- Barrierene og mulighetsrommet for næringsutvikling burde vært bedre beskrevet
- Vanskelig å se den direkte sammenhengen mellom hovedmål, fokusområder, satsingsområder og enkelttiltak
- Havnæringene pekes ut som de med størst potensiale, likevel er tiltakene rettet mot dette området ikke framtrepende
- Innhold og målsetning med næringsarbeidet gjennom «Havbyen Bergen» er lite utviklet i planen
- Lønnsomhet er avgjørende i all næringsutvikling. Dette vektlegges lite i handlingsprogrammet.
- Mangler konkretisering
- Bergen Næringsråd er negativ til innføring av «turistskatt»
- Kulturnæringene er fraværende i dokumentet

Handlingsplanen inngår i et system av planverk med den Regional plan for innovasjon og næringsutvikling (VFK). Det er viktig at disse planene henger sammen, og det er en styrke at Bergen kommune følger opp det i sitt planverk.

Klyngesamarbeidet og nettverkssamarbeid er en vesentlig driver for dynamikken i verdikjedene i regionen, og vi støtter planens vektlegging av dette. Under tiltak 1.1. nevnes etablering, utvikling og konsolidering av disse. Vi er usikre på hva som menes med økt grad av konsolidering blant aktørene, men imøteser en konkretisering på dette punktet. Vi velger å forstå dette som at klyngesamarbeidet er en form for konsolidering blant deltakeren i klyngene.

Regionen står foran store omstillinger. Beskrivelsen av dette i planen er nyttig, men vi savner en bedre beskrivelse av muligheter og barrierer som samlet gir en diagnose for omstillingsbehov, evne og mulighet for regionens næringsliv. Noe av dette finnes i overordnet planverk, men burde vært tydeligere presisert for Bergen kommune.

Vi støtter vektlegging av bærekraft i næringsutviklingen. Innovative anskaffelser fra feks Bergen kommune vil være avgjørende for regionens omstillingsmuligheter. En naturlig videre oppfølging vil være å kartlegge potensialet for innovative anskaffelser i Bergen kommune. Totalbeløpet på 5 mrd i innkjøp inneholder mange forskjellige kategorier fra blyanter til bygg, kjøretøy og energi, og er noe misvisende som indikator for potensialet.

I planen er der lagt opp til to dimensjoner som beskrevet i tabellen under:

	Attraktivitet	Kompetanse	Samarbeid	Grønn og bærekraftig næringsutvikling
Enkeltnæringer og verdikjeder				
Store arrangementer				
Matbyen Bergen				
Etisk og rettferdig handel				
Sentrumsutvikling				

Innovative anskaffelser				
----------------------------	--	--	--	--

I tiltaksoversikten er det delvis brukt andre betegnelser og en blander sammen hovedmål og fokusområder i «tema i regional plan». Dette gjør at det er uklart sammenheng mellom de forskjellige dimensjonene og nivåene i handlingsplanen. Det gjør det vanskelig å vurdere hvilket mål de enkelte tiltakene faktisk skal bidra til å oppnå, og dermed utfordrende å vurdere hensiktsmessighet og effekt både før og etter gjennomføring.

Alle kategoriene som er brukt er brede nok til å favne mye, men vi savner likevel en tydeligere vektlegging av havnæringene i og utover «Havbyen Bergen» og en konkretisering av tiltakene rettet mot næringsutvikling under prosjektparaplyen til «Havbyen Bergen». Tilsvarende er helsenæringene et område som vil kreve konkretisering av tiltak knyttet til rammebetingelser og utbygging av infrastruktur.

Under innovasjonsdelen savner vi at en beskriver potensialet i innovasjon hos brukeren av produkter – noe som er anerkjent som en av de største driverne for innovasjon.

Til syvende og sist er næringsutvikling å utvikle ideer til lønnsomme bedrifter. Vi savner en vektlegging av dette i planen.

Vi vil også understreke at når det gjelder olje- og gasssektoren er det viktig å legge til grunn «utvikle- ikke avvikle» tilnærmingen som også legges til grunn nasjonalt. Det betyr at tilnærmingen til denne sektoren, som er vår største industri, ikke kun dreier seg om å overføre kompetanse til nye næringer, men også utvikling av sektoren i selv.

Bergen Næringsråd vil advare mot innføring av «turistskatt»-løsninger. I den grad dette er undersøkt, tyder funnene på at dette i praksis blir en ekstraskatt for det lokale næringslivet gjennom at turistene reduserer sitt forbruk på destinasjonen tilsvarende avgiften.

Kulturnæringene er lite til stede i dokumentet. Vi vil peke på at noen av de største eksportsuksessene i Bergen, Kygo, Aurora og Alan Walker, er kultureksport. Bergen Næringsråd vil understreke at både som eksportindustri, bygger av attraktivitet og skaper av et levende sentrum, er kulturnæringene en viktig del av næringspolitikken.

Konkrete forslag:

- Samlokalisering av HI/FD bør nevnes i samme åndedrag som One Ocean week, One Ocean conference og Ocean Innovation showroom.
- Viderutvikling og styrking av forvaltnings og Fou-miljøene knyttet til havnæringene bør være et satsingsområde
- Forutsigbar og effektiv plan- og byggesakshåndtering bør inn som et satsingsområde
- I målsetningene bør det tas inn en målformulering om å bidra til **lønnsomme** og bærekraftige bedrifter
- Infrastrukturbarrierer bør løftes frem i et eget punkt
- Sammenhengen mellom de forskjellige begrepene og målnivåene i planen må være enhetlig og gjennomgående (feks er «satsinger mot enkelt næringer og verdikjeder» blitt til «næringsutvikling» i tiltakslisten)
- Ta ut forslaget om «turistskatt»
- Kulturnæringenes potensiale og betydning må anerkjennes i handlingsplanen
- Tydeligere og mer konkrete tiltak

BERGEN NÆRINGSRÅD

Med hilsen

Monica Mæland

Adm. Dir. Bergen Næringsråd